



Pirkanmaan kärjäoikeuden laamanni

Tuomion puutteelliset tiedot tunnustamisten vaikutuksesta tuomittuihin rangaistuksiin

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Mainitussa tarkastuksessa havaittiin, että Pirkanmaan kärjäoikeuden 23.2.2021 asiassa dnro R 20/6678 antaman tuomion nro 21/108164 rangaistusseuraamusperusteluissa todetaan, että vastaajille rangaistus oli mitattu rikoslain 6 luvun 8 a §:n mukaisesti noudattaen lievennettyä rangaistusasteikkoa tekijöiden myötävaikutettua rikostensa selvittämiseen, mutta perusteluista ei ilmennyt, millaisen rangaistuksen tuomioistuin olisi tuominnut ilman vastaajien myötävaikutusta.

SELVITYS

Asiassa puheenjohtajana toiminut kärjätuomari 24.2.2022 antanut häneltä asiasta pyytämäni selvityksen. Hän on todennut, että tuomiossa oli virheellisesti jäänyt ilmoittamatta, millaisen rangaistuksen tuomioistuin olisi vastaajille tuominnut ilman heidän myötävaikutustaan rikosten selvittämiseen.

Asia oli tullut vireille normaalilla haastehakemuksella, minkä jälkeen syyttäjä oli toimittanut tuomioesityksen ja asiaa jatkettu tunnustamisoikeudenkäynnissä. Alkuperäisessä haastehakemuksessa oli esitetty yksilöidyt seuraamuskannanotot. Käräjätuomari on todennut pitävänsä lähes mahdottomana, ettei hän olisi tuomiota julistaessaan siitä lausunut. Tuomion kirjoitusvaiheessa hän oli kuitenkin ilmoittamansa mukaan huolimattomuuttaan jättänyt tämän tuomioon kirjaamatta.

RATKAISU

Rikoslain 6 luvun 8 a § 1 momentin mukaan rangaistus määrätään noudattaen lievennettyä rangaistusasteikkoa, jos tekijä on myötävaikuttanut rikoksensa selvittämiseen siten kuin oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 10 ja 10 a §:ssä ja 5 b luvussa sekä esitutkin-
talain 3 luvun 10 a §:ssä säädetään.

Mainitun pykälän 2 momentin mukaan määrättäessä rangaistusta 1 momentin nojalla tekijälle saa tuomita enintään kaksi kolmannelta rikoksesta säädetyn vankeus- tai sakkorangaistuksen enimmäismäärästä ja vähintään rikoksesta säädetyn rangaistuslajin vähimmäismäärän. Jos rikoksesta on säädetty ankarimmaksi rangaistukseksi vankeutta määräajaksi, tuomioistuin voi määrätä rangaistukseksi vankeuden sijasta sakkoa, jos siihen on erityisiä syitä.

Pykälän 3 momentin mukaan tuomiossa on ilmoitettava tuomitun rangaistuksen lisäksi myös, millaisen rangaistuksen tuomioistuin olisi tuominut ilman edellä tarkoitettua myötävaikutusta.

Säännöksen esitöiden ([HE 58/2013 vp](#) s. 37) mukaan pelkkä maininta siitä, että tunnustaminen on otettu huomioon rangaistusta lieventävä seikkana, ei olisi riittävä. Tuomioistuimella olisi 3 momentin mukaan velvollisuus mainita paitsi se, mihin rangaistukseen se on tunnustuksen alentava vaikutus huomioon ottaen päätynyt, myös se, minkä rangaistuksen se olisi tuominut ilman tunnustusta. Tarkoituksena on pystyä kontrolloimaan, että tunnustus on asianmukaisesti otettu rangaistuksen mittaamisessa huomioon. Esitöiden mukaan momentin sääntelyllä saataisi olla myös etuja oikeuskäytännön ja sen yhtenäisyyden seuraamisen kannalta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Totean käräjäoikeuden tuomion olleen virheellinen siltä osin, ettei tuomiosta ilmennyt, millaiset rangaistukset tuomioistuin olisi vastaajille tuominut ilman heidän myötävaikutustaan rikostensa selvittämiseen. Puheenjohtajana asiassa toimineen käräjätuomarin selvityksen mukaan tieto on huolimattomuudesta jäänyt tuomioon kirjoittamatta.

Kiinnitän kärjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen tuomion laatimisessa.

Pyydän Teitä saattamaan ratkaisuni kärjätuomarin tietoon.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Juho Lehtimäki